

V. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

V.1. Amenințări pentru biodiversitate și presiuni exercitate asupra biodiversității

V.1.1. Speciile invazive

În România, în conformitate cu cel de-al treilea raport național CDB din 2005, sunt înregistrate un număr destul de important de specii străine invazive. Astfel, în raport sunt menționate 112 specii de arbori exotici dintre care însă doar 6 sunt considerate specii străine invazive - *Acer negundo*, *Ailanthus altissima*, *Amorpha fruticosa*, *Cytisus scoparius*, *Fraxinus americana* și *Fraxinus pennsylvanica*. Interesant că din acest raport lipsește salcâmul – *Robinia pseudacacia* – specie străină invazivă de asemenea.

La nivelul județului Olt întâlnim următoarele specii invazive:

Amorpha fruticosa L Salcâm pitic

Specie de origine nord-americană, foto V.1.1., care a împănătoate luncile cu un deșeu greu de străbătut, o adevărată “junglă ripicolă”, în special în locurile în care a intervenit omul cu plantații sau exploatare. Înfloarește și fructifică abundent și, în plus, se îndesește prin drajonare. Este o adevărată pacoste pentru pădurile din luncile Câmpiei Române, despre care se scria cândva doar “cultivat adesea ca plantă ornamentală” (Prodan 1923). Din cât știm nu are importanță economică, ci una ecologică, antierozională, dar și o latură negativă sărăcind substratul pădurilor de luncă, incomodând gospodărirea acestora și acoperind izlazurile din lunci.

Fraxinus pennsylvanica Frasin american

Arbore cultivat în aliniamente stradale, în diverse orașe, și în scop forestier. Crește repede și fructifică abundent în fiecare an. Îl găsim sălbăticit în pădurile de luncă, în stratul al doilea, unde fructifică normal. Spațiile verzi din localitățile aflate în zone călduroase sunt pline de puiți ai acestei specii. Diseminează primăvara devreme

Ambrosia artemisiifolia - Ambrozie

Este de origine nord-americană. Formează aglomerații locale în teritorii ruderales, pe miriști, pe lângă drumuri și are tendința de expansiune, chiar dacă fructele nu sunt zburătoare. Văzută recent prin Lunca Dunării. În multe țări europene este considerată “buruiană de carantină”.

Cardaria draba - Urda vacii

Are putere mare de propagare prin lăstarii de pe rădăcini și printr-un număr mare de semințe care se maturează la începutul verii. La noi înfloarește primăvara destul de abundent, când imprimă aspectul alb al multor locuri ruderales și emană un miros plăcut. Este o buruiană persistentă.

Cirsium arvense - Pălămidă

Plantă băștinașă (apofită), eurasiatică, ruderală și mai ales segetală. Este destul de înaltă și spinoasă care dezvoltă colonii comensale în diverse culturi, în special de păioase. Păpusul fructelor și dezvoltarea lăstarilor de pe rădăcini îi conferă succesul în formarea de pălcuri întinse și chiar eliminarea altor specii.

Conium maculatum - Cucută

Plantă nativă (apofită) robustă, de până la 2 m, bianuală, nitrofilă și toxică. Formează pălcuri aproape pure, dese, adevărate cetății, prin locuri ruderales, în special cu spor de umiditate. Emană un miros fetid, de șoarece. Nu este consumată de animale. Oamenii nu se îndeamnă să distrugă aceste cetății vegetale care nu aduc decât neazuri. Pe lângă satele și drumurile

din Câmpia Româna, astfel de pâlcuri sunt frecvente și întinse, scoțând din uz suprafețe de teren apreciabile.

Se recunoaște după maculele violacee prezente pe tulpină, aflate și la mai scunda *Chaerophyllum temulum* L. care însă este păroasa.

Polygonum cuspidatum Mălin de toamnă

Este originară din Japonia. Reprezintă un exemplu edificator de plantă invazivă, având toate calitățile: este robustă (2-3 m) încât copleșește ușor alte plante, are și stem rizomal foarte dezvoltat de pe care produce desişuri pure chiar în fitocenoză naturale sau seminaturale, din locuri ceva mai umede. De la această plantă, se folosesc numai rar frunzele pentru sarmale. Florile sunt atrăgătoare. Desişurile pe care le creează sunt adevărate cetăți verzi în care n-au loc alte plante.

Xanthium italicum - Cornișor

Este probabil de origine americană, foto V.1.2.. Are calități excepționale de extindere în masă, de și este plantă anuală. Talia este destul de mare, fructifică abundant, indiferent de condițiile climatice.

Epizoochoria îl propagă în locuri neașteptate. În fiecare pseudofruct, prevăzut cu cârlige, sunt două fructe, respectiv semințe, dintre care cel puțin una are gură un descendent. În România de după 1990 s-a extins considerabil pe sutele de hectare de ogoare rămase pârloagă, ca o adevărată ciumă brună, cum este colorată la fructificare. Orice animal sau om care trece printr-un astfel de lan iese sigur cu germenii plantei agățați, de care cu greu scapă. Germeții rezistă mult timp în sol și germinează succesiv, de aceea cu greu vom curăța ogoarele invadate. Depreciază aproape total lâna oilor

Foto V1.1.1. *Amorpha fruticosa*

Foto V.1.1.2. *Xanthium italicum*

Tabelul V.1.1.1. Evoluția speciilor invazive observate în flora județului Olt

An	Număr
2011	24
2012	25
2013	25
2014	26
2015	26

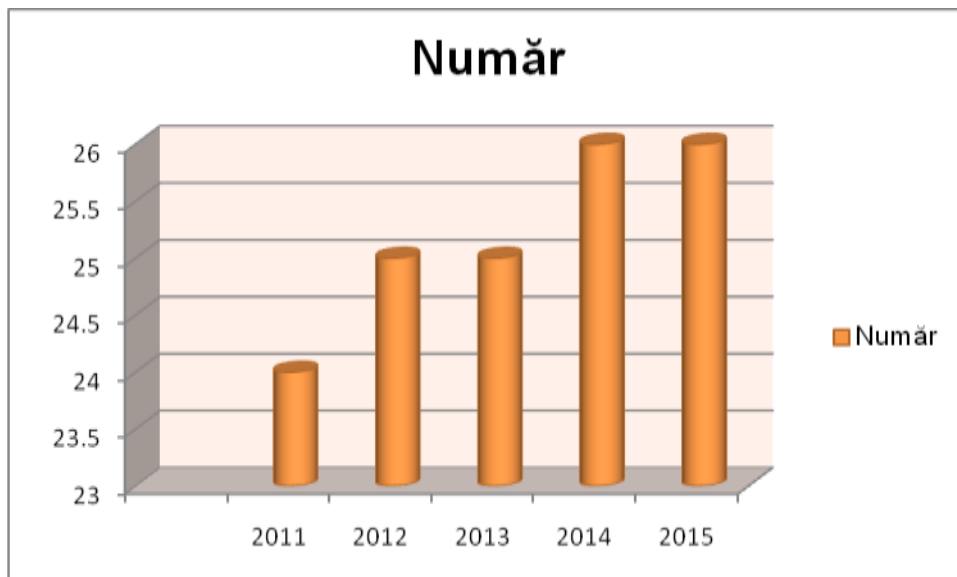

Figura V.1.1.1. Evoluția speciilor invazive observate în flora județului Olt

V.1.2. Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Nutrienții sunt elemente chimice și compuși ai acestora care se găsesc în mediul înconjurător, de care plantele și animalele au nevoie pentru a crește sau supraviețui. Prezența nutrienților în apa, sol și subsol este normală, poluarea reprezentând încărcarea cu substanțe nutritive a factorilor de mediu peste concentrațiile determinate de mecanismele de funcționare a ecosistemelor.

Din punctul de vedere al poluării, nutrienții care prezintă interes sunt diversele forme ale azotului și fosforului (nitrații, nitriții, amoniul, azotul organic din resturile vegetale sau alți compuși organici și fosfații).

Sursele nutrienților din sol sunt atât nitrații și fosforul din surse naturale, cât și îngrășămintele chimice (anorganice) sau cele organice (ureea), organice naturale (provenite din sectorul zootehnic) sau organice vegetale (provin de la plante verzi). Aplicarea îngrășămintelor pe terenurile agricole este indispensabilă pentru completarea rezervelor de nutrienți din sol și asigurarea suplimentului necesar unor recolte mari, dar aplicarea incorectă sau excese va conduce la poluarea mediului. Excesul de nutrienți, indiferent de sursa din care provin, ajunge prin spălare sau infiltrație în ape subterane, râuri, lacuri și mari. Atenție: prin fierbere, concentrația de nitrați din apa crește, iar filtrele de purificare nu absorb nitrații.

Efectele poluării cu nutrienți asupra sănătății omului

Sănătatea oamenilor este afectată în principal de excesul de nitrați în apa subterană sau de suprafața utilizată pentru băut. Niveluri ridicate de nitrați în apa potabilă pot conduce rapid la afectarea fătului, la pierderi de sarcină și la sindromul de "boala albastră" la nou-născuți. Acest sindrom (methemoglobinemia) întâlnit la sugari este provocat de transformarea de către și stemul digestiv al copiilor a transformării nitraților în nitriți. Nitriții blochează capacitatea de transport în sânge a oxigenului, rezultând colorarea în albastru a pielii și moartea prin sufocare.

Efectele poluării cu nutrienți asupra vegetației

Așa cum lipsa nutrienților limitează capacitatea de dezvoltare a plantelor, prea mulți nutrienți au un efect negativ, deoarece slăbesc și stemul imunitar al plantelor, făcându-le mai vulnerabile la boli și dăunători. În același timp, nutrienții în exces reduc rezistența plantelor la căldura, seceta sau frig excesiv. În agricultura, poluarea cu nutrienți duce la scăderea producției și a calității recoltelor.

Efectele poluării cu nutrienți asupra apelor de suprafață

Pe lângă riscurile pentru sănătatea umana, asociate cu utilizarea ca sursă de apă potabilă, poluarea cu nutrienți conduce la dezvoltarea explozivă a organismelor acvatice. Algele, care până la urmă sunt forme de plante acvatice, răspund la creșterea conținutului de nutrienți în același fel ca și o cultură de grâu sau de porumb, printr-o dezvoltare accelerată. Atunci când această populație nenatural de mare de alge moare și începe să se descompună, oxigenul din apă este consumat, iar peștii și alte specii dependente de oxigen mor. Fenomenul este cunoscut sub numele de eutrofizare și se observă cu severitate în toate lacurile din județul Olt.

De ce o apă limpede, fără miros și cu gust plăcut poate să nu fie bună de băut?

În încercarea de a găsi o explicație pentru diversele boli transmise prin sau legate de apă, cercetătorii au realizat numeroase teste chimice și bacteriologice pe care le-au corelat cu o serie de boli diagnosticate. Astfel, s-a constatat că o apă aparent sănătoasă nu este bună de băut dacă conține substanțe chimice peste o anumită limită de concentrație (pentru nitrați: peste 50 mg/litru) sau microorganisme și paraziți, care pot dăuna sănătății. Pe baza rezultatelor obținute au fost stabilite criterii științifice pentru determinarea condițiilor de calitate a apei.

Cum ne afectează poluanții din fântânile și puțurile din gospodării?

Dintre substanțele chimice, pesticidele, nitrații și nitriții prezintă cel mai mare risc asupra sănătății.

Poluarea cu nitrați a apei de băut poate avea consecințe grave, chiar fatale asupra copiilor mai mici de un an. În organism, nitrații sunt reduși la nitriți care, odată absorbiți, se combină cu hemoglobina pentru a forma metemoglobina. Aceasta este incapabilă de a fixa și de a transporta oxigenul de la plămâni către țesuturi, conducând la anoxie manifestată prin cianoză, asfixie și chiar deces (boala albastră a sugarilor).

Nitrații și nitriții în exces dereglează și funcțiile organismului adult, putând contribui și la apariția unor cancere.

Poluarea cu bacterii patogene și paraziți. Aproape toate fântânile poluate cu nitrați sunt poluate și cu bacterii patogene și paraziți, proveniți din scurgerea sau infiltrarea efluenților de la latrinele, haznalele sau grajdurile amplasate necorespunzător. O apă infestată poate provoca boli diareice, hepatită și parazitoze intestinale.

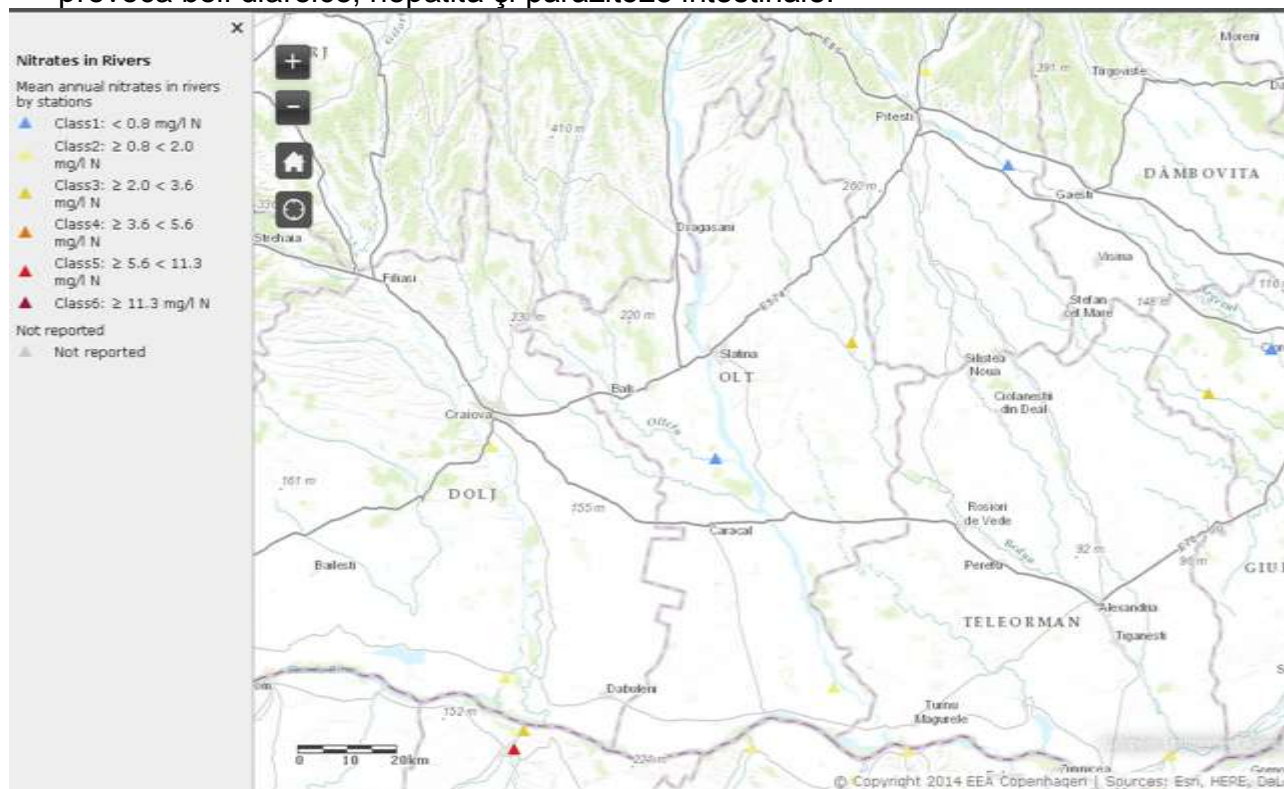

Figura V.1.2 Nitrați din râuri sursa <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/explore-interactive-maps/nitrate-in-rivers>

Harta prezintă concentrația medie anuală de nitrați (NO₃), exprimat în miligrame de NO₃ per litru de apă.

V.1.3. Schimbările climatice

Încălzirea globală a climei, resimțită tot mai puternic în ultimii ani în România, ca și în alte țări ale lumii, este un factor declanșator al unui lanț nesfârșit de consecințe, ce afectează tot mai sen și bil activitățile social-economice și calitatea vieții. Prin încălzire globală, specialiștii înțeleg creșterea temperaturilor medii ale atmosferei, înregistrate în ultimele două secole și măsurate în imediata apropiere a solului și a apei oceanelor. Temperatura medie a aerului în apropierea suprafeței Pământului a crescut, în ultimul secol, cu $0,74 \pm 0,18^{\circ}\text{C}$ (Școala verde, 2009).

Pentru România, studiile meteorologilor indică o creștere a temperaturii medii anuale pe țară de 0,5 grade Celsius, în ultimul secol, cu unele diferențieri pe regiuni. O încălzire mai pronunțată (0,8 grade), s-a manifestat în sudul și sud-estul țării, unde temperatura medie anuală a atins 11 grade, adică cu peste trei grade mai ridicată față de nordul țării. Ultimii 14 ani au fost cei mai calzi din 1950 încoace (Dinu, 2009).

Populația din România s-a confruntat cu destule evenimente eco-climatice de o amploare deosebită pe parcursul ultimelor două decenii, dar se pare că acestea au devenit mult mai frecvente după anul 2000; este vorba despre caniculă și secetă severă (în 2003, 2005 și 2007), precipitații abundente și inundații catastrofale (în 2005 și 2006), fenomene atmosferice extreme (de tip tornadă, în 2002), schimbarea principalelor caracteristici ale anotimpurilor ș.a.

Asemenea fenomene extreme au mai multe categorii de consecințe. Anul 2007, de exemplu, a fost cel mai cald din ultimii 107 ani din România, cu maxime de peste 44 de grade Celsius și persistență mare a zilelor caniculare.

Și în județul Olt se manifestă o tendință clară de intensificare și extindere a fenomenului de secetă și deșertificare din cauze naturale, dar și din cauze antropice (defrișări, distrugerea și stemului de irigații etc.).

În prezent, în județul Olt, fenomenul de deșertificare se manifestă pe cca. 15 000 de hectare. Unii specialiști afirmă că, dacă nu se vor lua măsuri în timp util, este foarte probabil ca populația din sudul României să fie nevoită să migreze, în următoarele două decenii, către zonele din nord, zece județe sudice fiind serios amenințate de deșertificare. Cele mai afectate zone sunt partea de sud și sud-vest a Olteniei.

În județul Olt, arealul cuprins între Urzica – Stefan Cel Mare - Ianca și fluviul Dunărea, în suprafață de 15 000 hectare, prezintă cel mai tipic aspect de zonă semiaridă cu accente de aridizare și chiar de deșertificare din România, fenomenul fiind favorizat, în special, de prezența solurilor nisipoase.

Biodiversitatea, agricultura, resursele de apă, silvicultura, infrastructura, energia, turismul și sănătatea populației sunt numai câteva dintre domeniile ce vor fi masiv afectate de schimbările eco-climatice. Zonele urbane vor deveni tot mai dificil de locuit, infrastructura va fi tot mai expusă efectelor produse de diverse intemperii, căderile abundente de zăpadă și de ploi, furtunile, inundațiile vor deteriora grav terenurile și se vor produce mari modificări de relief. În zonele puternic afectate de secetă se va produce o reorientare a culturilor agricole, așa încât numărul speciilor de plante exotice va crește. O consecință directă a secetei va fi scăderea debitelor râurilor, ceea ce va determina reducerea producției de energie în hidrocentrale, în condițiile în care, până în anul 2030, cererea de energie pe perioada verii va crește cu 28%, din cauza temperaturilor ridicate.

Efectele acestor schimbări sunt tot mai vizibile și în județul Olt. Regimul climatic a suferit și încă va mai suferi transformări radicale, ce vor determina schimbarea netă a caracteristicilor definitorii pentru numeroase așezări umane de pe teritoriul județului. Între măsurile urgente care se impun se numără strămutarea gospodăriilor situate încă în zonele

inundabile, și inițierea unor acțiuni de limitare a procesului de deșertificare și aridizare a terenurilor agricole din sudul județului, prin recuperarea și extinderea și stemului de irigații.

Biodiversitatea reacționează la încălzirea globală și are tendința să migreze spre zonele cu temperatură optimă dezvoltării și înmulțirii. Distribuția geografică se modifică, iar tendința actuală este de a urca odată cu latitudinea și altitudinea. În momentul în care habitatul pleacă, păsările care depind de el îl urmează. Astfel pe viitor e posibil să întâlnim la altitudini mari în munți specii de păsări specifice zonelor de deal, iar în regiunile mai nordice, păsări care în mod normal trăiau mult mai în sud. Dar totuși natura nu se poate adapta atât de rapid ritmului accelerat de încălzire globală, iar multe habitate și implicit speciile caracteristice vor dispărea definitiv.

V.1.4. Modificarea habitatelor

V.1.4.1. Fragmentarea ecosistemelor

Transformarea peisajului reprezintă o consecință a activităților umane (Dumitrașcu, 2006) și de factori naturali perturbatori (Hansen și di Castri, 1992; Farina, 1998; Uemaa et al., 2009). Diversificarea timp de utilizare a terenurilor a generat peisaje contrastante, cu un impact semnificativ asupra distribuției speciilor (Primack et al., 2008).

Principalele activități umane cu un impact major asupra structurii și funcționalității peisajului sunt: intensificarea activităților agricole, defrișări, abandonarea terenurilor agricole în zonele subdezvoltate, dar, de asemenea, dezvoltarea haotică a comunităților locale (Farina, 1998; Burel și Baudry, 1999).

Fragmentarea habitatelor induce efecte negative asupra unui număr mare de animale și plante de specii (Farina, 1998), în special prin creșterea gradului de izolare a habitatelor (Debinski și Holt, 2000; Watson et al., 2004).

Fragmentarea implică dizolvarea habitatelor sau unități de teren de mari dimensiuni în unități mai mici (Forman, 1977), cuantificarea fragmentării peisajului fiind principala metodă de analiză utilizată pentru dinamica structura peisajului (Bunce et al, 1993; Burel și Baudry, 1999) .

Dinamica spațio-temporală a modului de utilizare și acoperire a terenurilor a exercitat un impact major asupra structurii și funcționalității peisajului subcarpatic.

Fragmentarea și reducerea accentuată a suprafeței ecosistemelor a fost cuantificată prin calcularea și analiza metricilor peisajului, utilizând hărțile de utilizare și acoperire a terenurilor derivate din baza de date Corine Land Cover 1990 și 2006.

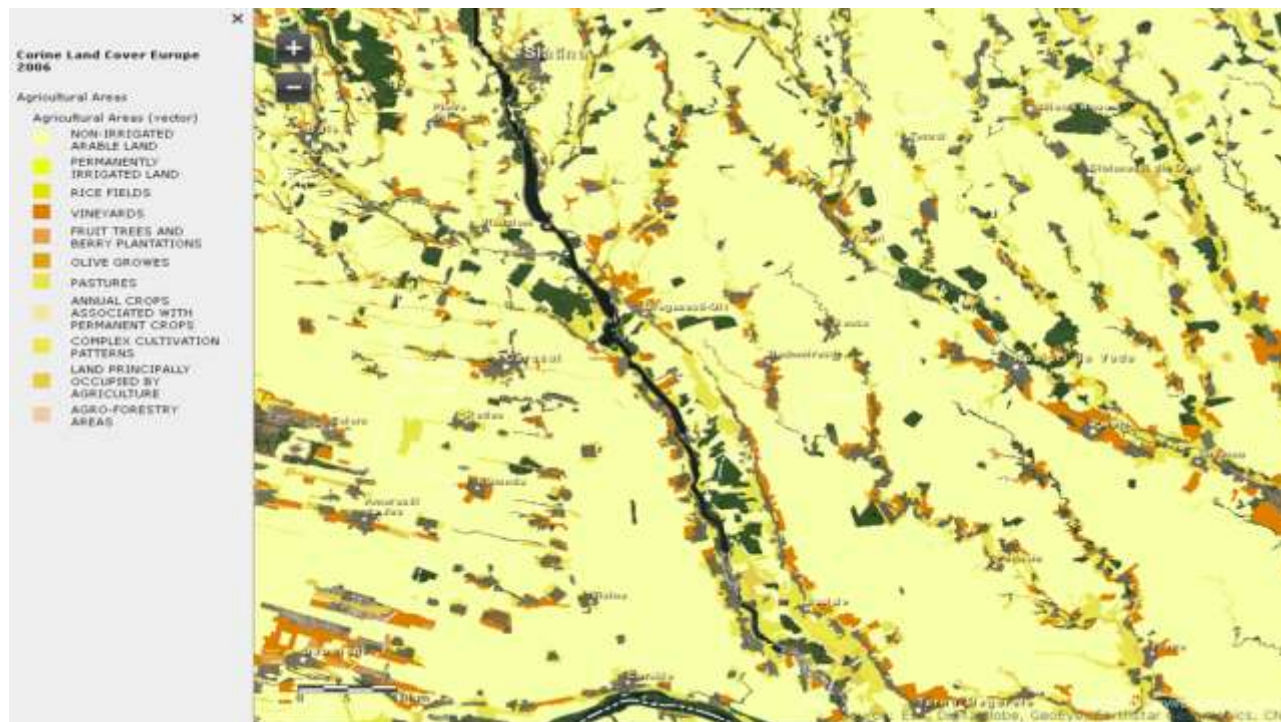

Figura V.1.4.1. Date privind acoperirea terenurilor în județul Olt conform Corine Land Cover 2006

V.1.4.2. Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

Actuala explozie urbană, ca și creșterea populației, nu constituie fenomene noi în istorie, dar cu siguranță nu cunosc precedent prin dimensiunile lor de necomparat cu alte perioade. În deceniul șapte al secolului al XX-lea se aproxima că 50% din populația lumii devenise urbană, în prezent ne confruntăm însă cu o expansiune fără precedent a urbanului și cu iminenta dispariție a ruralului.

Extinderea spațială a orașelor și nevoia satisfacerii optime a cerințelor de locuire, deservire și recreere a generat idei și practici noi în domeniul urbanismului dintre care rămâne în actualitate zona de locuit sau cartierul.

Zona rezidențială sau de locuit reprezintă spațiul destinat locuințelor care ocupă cea mai mare întindere în cadrul unui oraș. El poate ocupa frecvent 40%-60% din suprafața localității, dar putând să ajungă și la aproape 80% din teritoriu. Procentul maxim de ocupare a terenurilor se stabilește în funcție de destinația zonei în care urmează să fie amplasată construcția. Astfel, conform anexei doi din Regulamentul General de Urbanism, procentul de ocupare a terenului în zona rezidențială este după cum urmează:

- zona exclusiv rezidențială cu locuințe P, P+1, P+2 - 35%;
- zonă rezidențială cu clădiri cu mai mult de trei niveluri - 20%;
- zonă predominant rezidențială (locuințe cu dotări aferente) - 40%.

După cum se observa la nivelul județului Olt trendul este ascendent de mărire a intravilanului localităților la nivelul județului în ultimii 5 ani

Tabelul V.1.4.2.1. Evoluția suprafeței intravilanului în județul Olt (ha)

2011	20536
2012	20643
2013	20986
2014	21328
2015	21514

Figura V.1.4.2.2.. Exploatarea excesivă a resurselor naturale

Supraexploatarea (sau exploatarea excesivă) resurselor naturale apare datorită recoltării nesustenabile a resurselor valoroase, cum ar fi de apa, plante și animale. Supraexploatarea resurselor naturale este legata de biodiversitate, putând duce la dispariția multor specii de animale. De-a lungul anilor, multe specii de animale au fost vâdate de către oameni, iar acestea au dispărut într-un timp relativ scurt.

Apa reprezintă cea mai importanta resursa naturala de pe planeta noastră. Cu toate acestea, din cauza procesului de încălzire globala și schimbări climatice, multe zone de pe Pământ vor rămâne fără o sursa apropiata de apa potabila. Multe industrii necesita o cantitate mare de apa pentru a se putea susține, cum ar fi cele de industrie, agricultura, energetica, și așa mai departe.

V.1.5. Expolatarea excesivă a resurselor naturale

V.1.5.1. Exploatarea forestieră

Lemnul este un material excelent din punct de vedere funcțional, ecologic și estetic. Este regenerabil, poate fi refolosit și reciclat în anumite aplicații și este biodegradabil în altele, fiind utilizat sub diferite forme în producția unei game largi de produse, precum și ca sursă de energie.

Lemnul reprezintă o parte importantă din activitatea economică a comercianților cu amănuntul.

Lemnul și fibrele pe bază de lemn sunt utilizate în produsele pe care aceștia le vând (de exemplu, mobilă, materiale pentru bricolaj și construcții, papetărie, cărți, accesorii de bucătărie, hârtie igienică șervețele de hârtie etc.), în ambalarea produselor (ambalare primară: de exemplu, cutii pentru băuturi; ambalaj secundar și de transport: de exemplu, cutii din carton), în materialele de comunicare (de exemplu, broșuri și cataloage) și în documentare.

În ciuda avantajelor ecologice menționate mai sus, pentru a evalua dacă un produs din lemn este durabil, este important să se aibă în vedere ciclul de viață al acestuia (origine–proaspăt tăiat sau reciclat; prelucrare; transport și etapele post-consum (refolosire/reciclare/prevenirea generării deșeurilor). Durata de funcționare/utilă a unui produs este, de asemenea, importantă, mai ales în cazul produselor cu o durată mare de funcționare

precum mobila sau clădirile. Impacturile reduse asupra mediului și de altă natură în cursul acestei etape pot fi încorporate în etapa de concepere.

Cu toate acestea, prezentul document se axează doar pe etapele origine, prelucrare și transport, întrucât acestea sunt etapele pe care comercianții cu amănuntul și furnizorii acestora le pot influența cel mai direct

Exploatarea forestieră este sursa principală pentru întreaga cantitate de lemn și prezintă potențialul unei amprente semnificative asupra mediului. Silvicultura durabilă (de exemplu, utilizarea limitată a biocidelor, respectarea biodiversității, capacitatea de regenerare etc.) este esențială pentru disponibilitatea și accesibilitatea pe termen lung a lemnului și a produselor din lemn durabile.

Schemele de certificare independente pot atesta gestionarea durabilă a pădurilor și, atunci când criteriile de evaluare ale acestora includ conformitatea legală și sunt monitorizate de-a lungul lanțului de aprovizionare, acestea pot fi utilizate drept indicator al legalității produselor din lemn.

În Europa, cele două scheme cel mai frecvent utilizate (FSC 1și PEFC 2) includ conformitatea legală A operațiunilor forestiere ca o cerință de bază. Respectarea legalității, deși diferită de durabilitate, are o legătură puternică cu impactul exploatării forestiere asupra mediului. Exploatarea forestieră ilegală este o infracțiune gravă care poate avea consecințe ecologice, sociale și economice serioase, amenințând biodiversitatea, contribuind la defrișări, accelerând schimbările climatice prin creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră(GES) și reducând rezervoarele de carbon ale pădurilor, periclitând drepturile populațiilor dependente de existența pădurilor, privând guvernele și, prin urmare, societatea de venituri și creând o concurență neloială pe piețele mondiale și europene

Tabelul V.1.5.1.1. Evoluția masei lemnoase recoltate în județul Olt

Anul	Volum recoltat – mii mc
2011	85
2012	83,5
2013	81
2014	79,5
2015	82,3

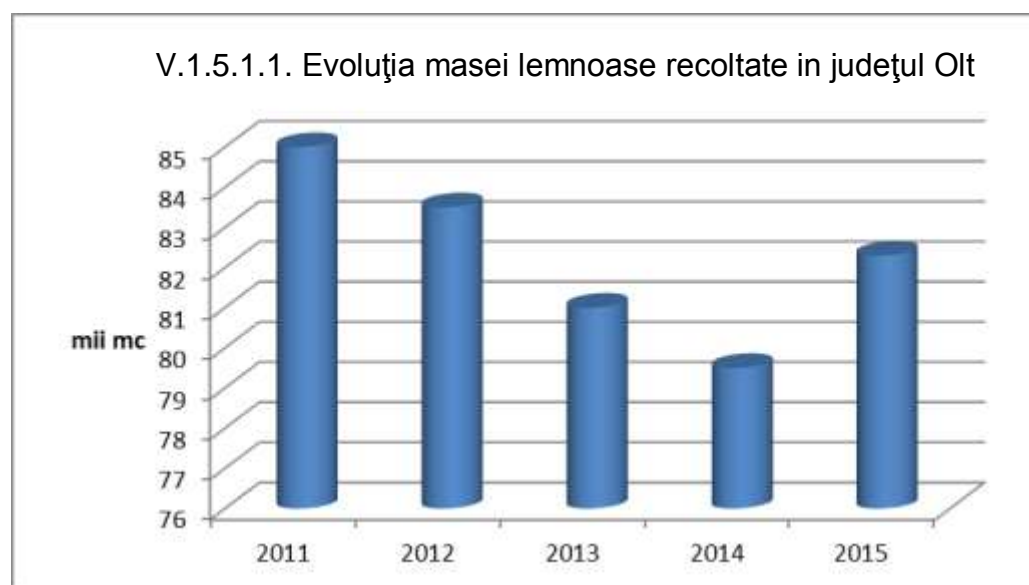

Figura V.1.5.1.1. Evoluția masei lemnoase recoltate în județul Olt

V.2 Protecția naturii și biodiversitatea: prognoze și acțiuni întreprinse

V.2.1. Rețeaua de arii protejate

Județul Olt este caracterizat de un nivel moderat de biodiversitate – din punct de vedere al numărului de specii, al habitatelor și al ecosistemelor pe care le formează și din punct de vedere al suprafețelor deținute de acestea, însă modificările actuale de peisaj pun în evidență amenințări serioase: intensificarea activităților agricole ce afectează cu precădere zonele mai productive și abandonarea activităților agricole ce se manifesta mai ales în zonele slab productive.

Diversitatea biologică, manifestată atât intraspecific cât și interspecifică, remarcându-se atât prin numărul mare de ecosisteme cât și prin numărul de specii, dar în prezent multe specii de plante și animale sunt amenințate cu dispariția, iar modificarea peisajului reprezintă primul indicator al deteriorării mediului. În ceea ce privește flora, în Județul Olt au fost identificate 2.700 de specii de plante, dintre care, 3 sunt declarate monumente ale naturii, 9 sunt periclitate, 17 vulnerabile și 35 rare. Ecosistemele naturale și semi-naturale acoperă 17% din teritoriul județului. Au fost identificate și caracterizate 13 tipuri de habitate, 3 habitate specifice zonelor umede, 1 habitat specific pășunilor și fânețelor, 6 habitate forestiere

Habitatele din județ sunt caracterizate de o anumită compoziție a florei și a faunei, componente ale biocenozelor și sunt influențate de diferiți factori climatici sau edafici. Influențele climatice, ale zonelor aride din partea sud vestica, la cele temperat continentale din partea nordica a județului, precum și diferențele climatice între partea de sud și partea de nord impuse de altitudinea reliefului, au determinat apariția unui mare număr de habitate.

Tipuri de habitate, identificate la nivelul județului Olt, listate în Anexa 2 a OUG nr.57 din 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice și în Anexa 2 a Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC, a căror conservare s-a realizat prin desemnarea zonelor speciale de conservare, sunt prezentate după cum urmează:

Tipul de habitat	Starea de conservare
Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice cod 40C0*	Favorabilă
Vegetație de silvostepă euro siberiană cu <i>Quercus</i> spp. Cod 91I0*	Favorabilă
Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i> cod 6440	Favorabilă
Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) cod 91E0*	Favorabilă
Păduri ripariene mixte cu <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> , din lungul marilor râuri (<i>Ulmion minoris</i>) cod 91F0	Favorabilă
Vegetație forestieră ponto-sarmatică cu stejar pufos cod 91AA	Favorabilă
Zăvoaie cu <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i> cod 92A0	Favorabilă
Păduri dacice de stejar și carpen cod 91Y0	Favorabilă
Păduri balcano-panonice de cer și gorun cod 91M0	Favorabilă
Vegetație de silvostepă euro siberiană cu <i>Quercus</i> spp	Favorabilă

Tabelul V.2.1.1. Tipurile de habitate pentru care s-au declarat Siturile de Importanța Comunitară

Specii De Păsări Strict Protejate: regăsite Arii Speciale de Protecție Avifaunistică declarate la nivelul județului Olt; *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Aythya nyroca*, *Botaurus stellaris*, *Charadrius alexandrinus*, *Chlidonias hybridus*, *Chlidonias niger*, *Ciconia ciconia*, *Circus*

aeruginosus, Cygnus cygnus, Egretta alba, Egretta garzetta, Himantopus himantopus, Ixobrychus minutus, Mergus albellus, Milvus migrans, Nycticorax nycticorax, Pelecanus crispus, Phalacrocorax pygmeus, Philomachus pugnax, Platalea leucorodia, Sterna albifrons, Plegadis falcinellus, Porzana porzana, Recurvirostra avosetta, Sterna hirundo, Tringa glareola.

• **Ariile naturale protejate**

Nr. crt.	Denumirea ariei protejate/cod	Suprafața aflată în competența teritorială
Arii naturale protejate de interes local		
I.	PĂDUREA SEACA - OPTĂȘANI	
II.	REZERVAȚIA DE ARBORETE DE GÂRNIȚĂ	
III.	REZERVAȚIA DE BUJORI A ACADEMIEI	
IV.	PADUREA FRUNZARU	
V.	BRANIȘTEA CATĂRILOR	
VI.	TREI STEJARI SECULARI	
VII.	PĂDUREA TOPANA	
VIII.	STEJARII SECULARI VERGULEASA	
IX.	STEJARII SECULARI TOPANA	
Arii naturale protejate de interes național		
X.	2.664/PĂDUREA SEACA - OPTĂȘANI	135,00 ha
XI.	2.669./REZERVAȚIA DE ARBORETE DE GÂRNIȚĂ	121,00 ha
XII.	2.668./REZERVAȚIA DE BUJORI A ACADEMIEI	54,90 ha
XIII.	2.665./BRANIȘTEA CATĂRILOR	301,30 ha
XIV.	2.667./CASA PĂDURII DIN PĂDUREA POTELU	1,50 ha
XV.	REZERVAȚIA NATURALĂ VALEA OLTEȚULUI / IV.43	900.00 ha
XVI.	REZERVAȚIA NATURALĂ REȘCA / IV.44	50.00 ha
XVII.	STREJEȘTI – ARIE DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ / VI.22.	2378,00 ha,
XVIII.	SLATINA – ARIE DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ / VI.23.	645.00 ha,
XIX.	IZBICENI – ARIE SPECIALĂ DE PROTECȚIE AVIFAUNISTICĂ / VI.24.	1.095.00 ha
XX.	IRIS – MALU ROȘU - ARIE SPECIALĂ DE PROTECȚIE AVIFAUNISTICĂ/ VI.25.	1379,00 ha.
Arii naturale protejate de interes comunitar		
situri de importanță comunitară (SCI)		

XXI.	ROSCI0225 SEACA – OPTĂȘANI	2146.00 ha
XXII.	ROSCI0166 PĂDUREA REȘCA – HOTĂRANI	1651,80 ha
XXIII.	ROSCI0177 PĂDUREA TOPANA	878,6 ha
XXIV.	ROSCI0103 PĂDUREA VLĂDILA	414,00 ha
XXV.	ROSCI0174 PĂDUREA STUDINIȚA	66,70 ha
XXVI.	ROSCI0140 PĂDUREA CĂLUGĂREASCA	705,20 ha
XXVII.	ROSCI0011 BRANIȘTEA CATĂRILOR	295,70 ha
XXVIII.	ROSCI0044 CORABIA – TURNU MĂGURELE	2259,00 ha pe teritoriul jud. Olt
XXIX.	ROSCI0168 PĂDUREA SARU	7006,10 ha
XXX.	ROSCI0266 VALEA OLTEȚULUI	1588,9 ha
XXXI.	ROSCI0045 CORIDORUL JIULUI	429,00 Ha pe teritoriul jud. Olt
XXXII.	ROSCI0296 DEALURILE DRAGASANULUI	822,14 ha pe teritoriul județului Olt
XXXIII.	ROSCI0376 RAUL OLT INTRE MARUNTEI ȘI TR. MĂGURELE	6924,12 ha pe teritoriul județului Olt
XXXIV.	ROSCI0386 RAUL VEDEA	1899,12 ha pe teritoriul județului Olt
XXXV.	ROSCI0341 PADUREA ȘI LACUL STOLNICI	42,96 ha pe teritoriul județului Olt
XXXVI.	ROSCI0354 PLATFORMA COTMEANA	80,88 ha pe teritoriul județului Olt
Arii de protecție specială avifaunistică (SPA)		
XXXVI.	ROSPA0024 CONFLUENȚA OLT - DUNĂRE	5 560,00 ha pe teritoriul jud. Olt
XXXVI.	ROSPA0023 CONFLUENȚĂ JIU – DUNĂRE	429,00 ha pe teritoriul jud. Olt
XXXIX.	ROSPA0106 VALEA OLTULUI INFERIOR	32 071,00 ha pe teritoriul jud. Olt
XL.	ROSPA0135 NI ȘI PURILE DE LA DABULENI	7992,24 ha pe teritoriul jud. Olt
XLI.	ROSPA0137 PADUREA RADOMIR	424,06 ha pe teritoriul jud. Olt`
XLII.	ROSCI0372 DABULENI POTELU	
situri RAMSAR		
XLIII.	CONFLUENȚA OLT - DUNĂRE	466.23 km2

Tabelul V.2.1.2. Situația zonelor protejate la nivelul județului Olt

Evoluția ariilor naturale protejate de interes local

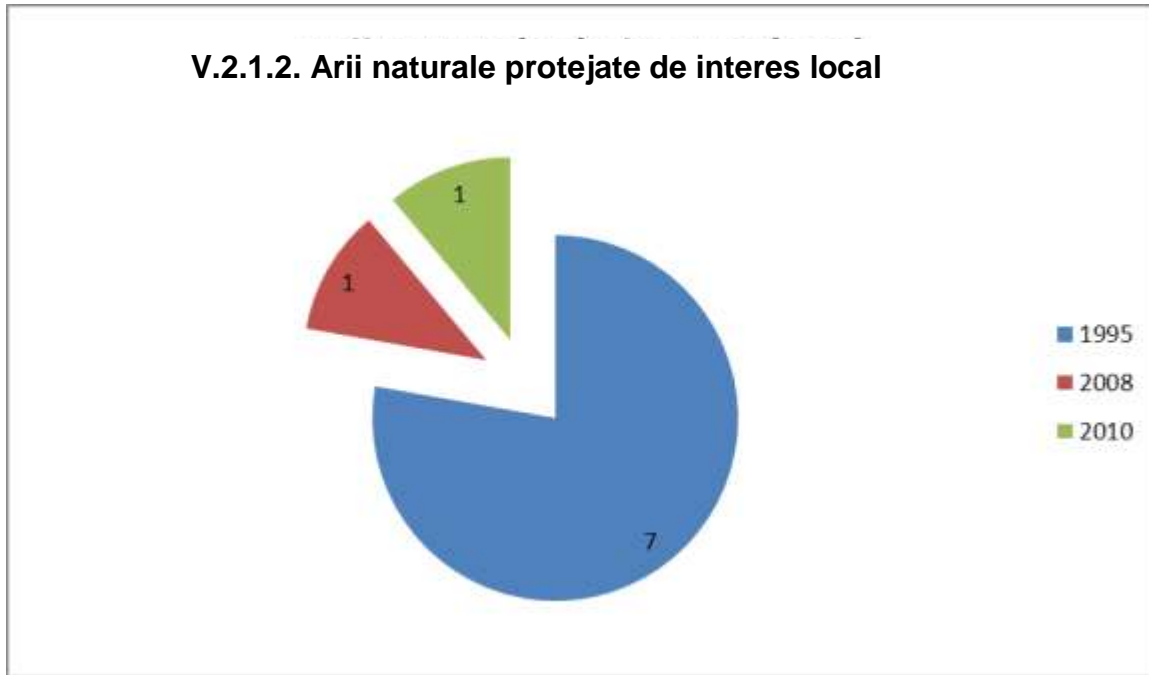

Figura V.2.1.2. Situația zonelor protejate de interes local nivelul județului Olt

Evoluția ariilor naturale protejate de interes național

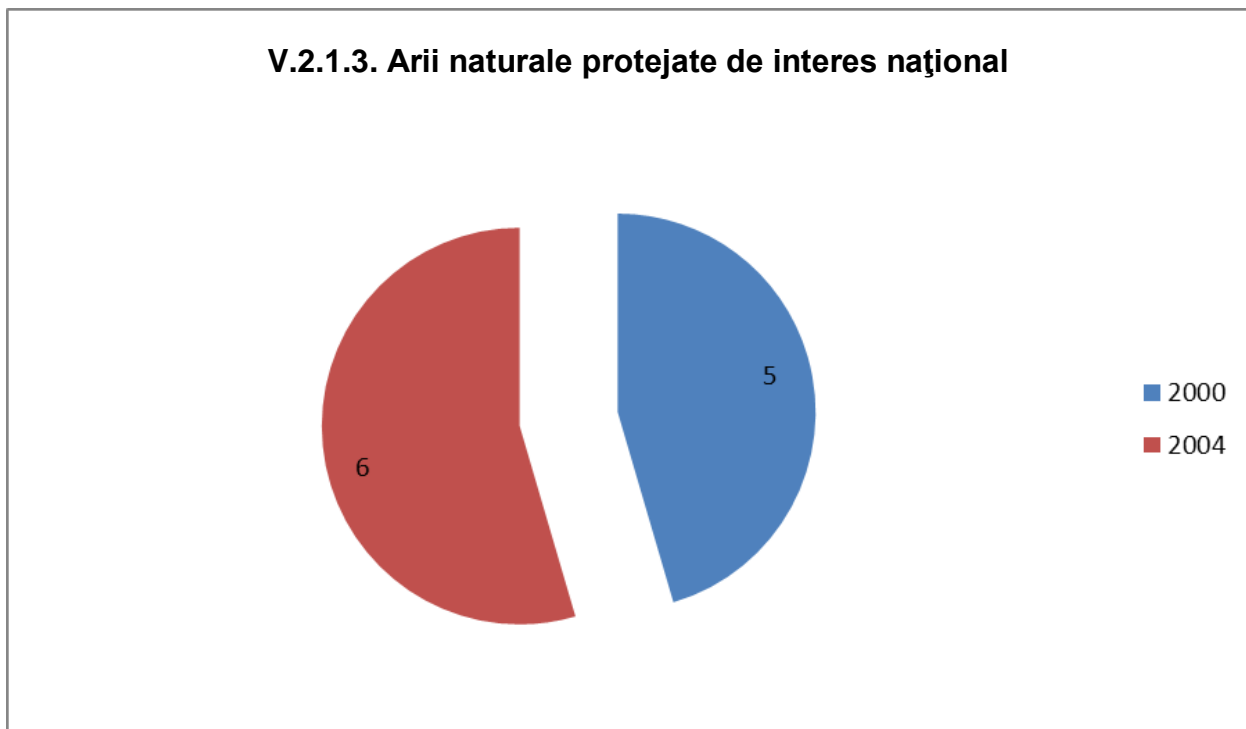

Figura V.2.1.3. Evoluția ariilor naturale protejate de interes național

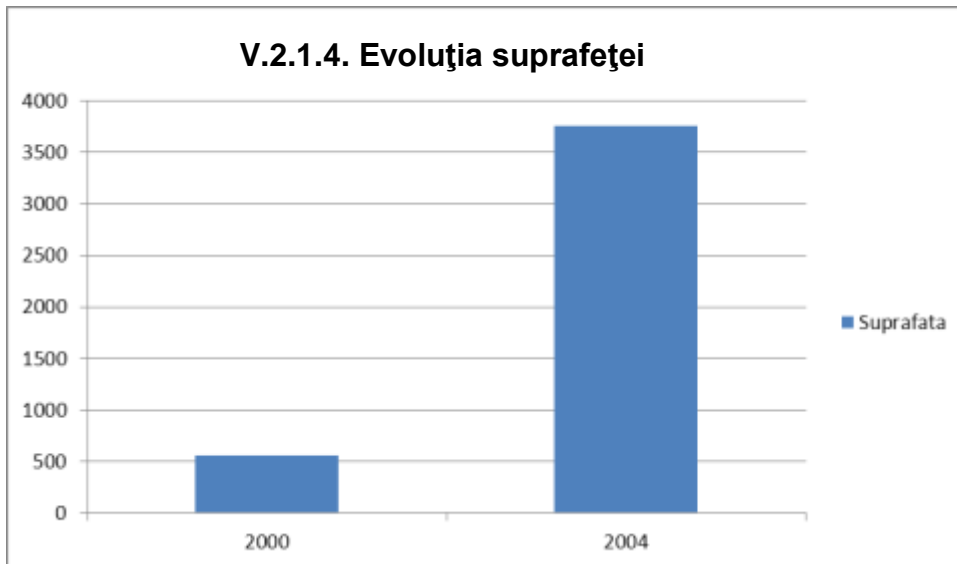

Figura V.2.1.4. Evoluția suprafeței ariilor naturale protejate de interes național

Arii naturale protejate de interes comunitar

Figura V.2.1.5. Evoluția numărului de situri de importanta comunitara (SCI)

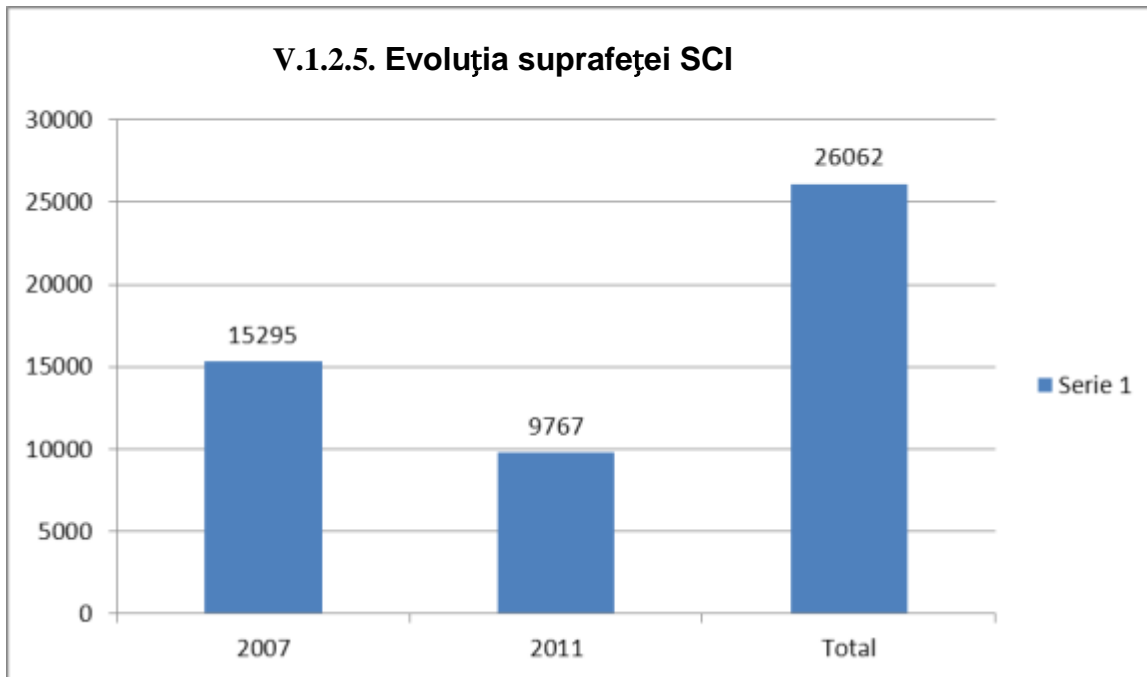

Figura V.2.1.6. Evoluția suprafeței SCI

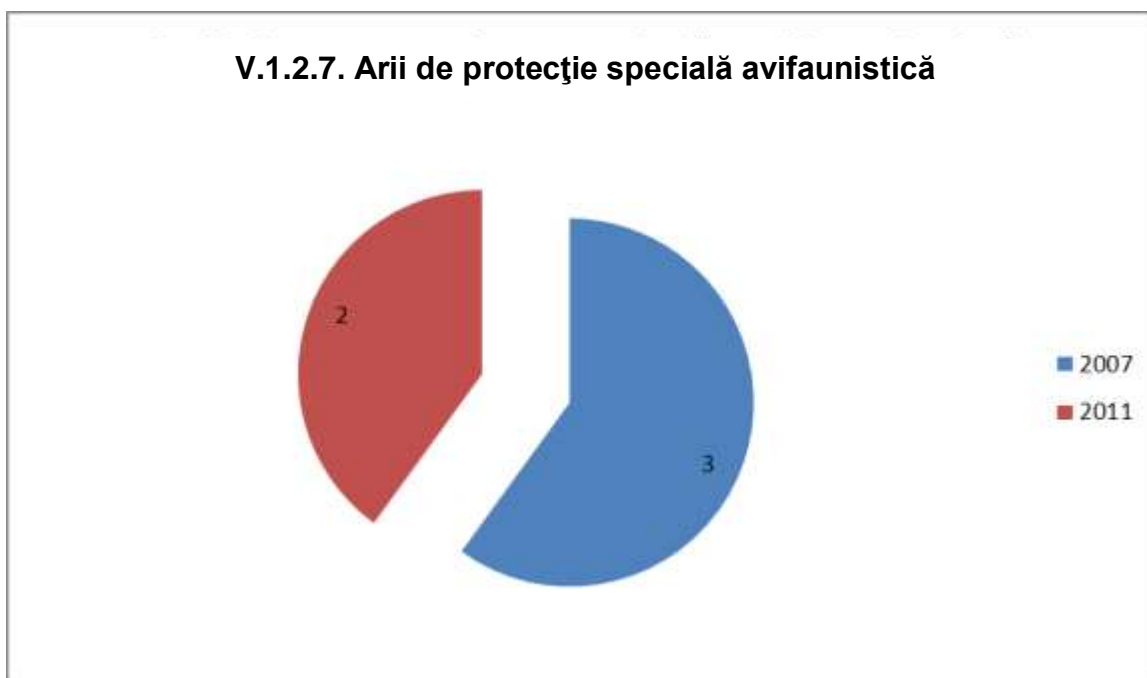

Figura V.2.1.7. Evoluția numărului ariilor de protecție specială avifaunistică (SPA)

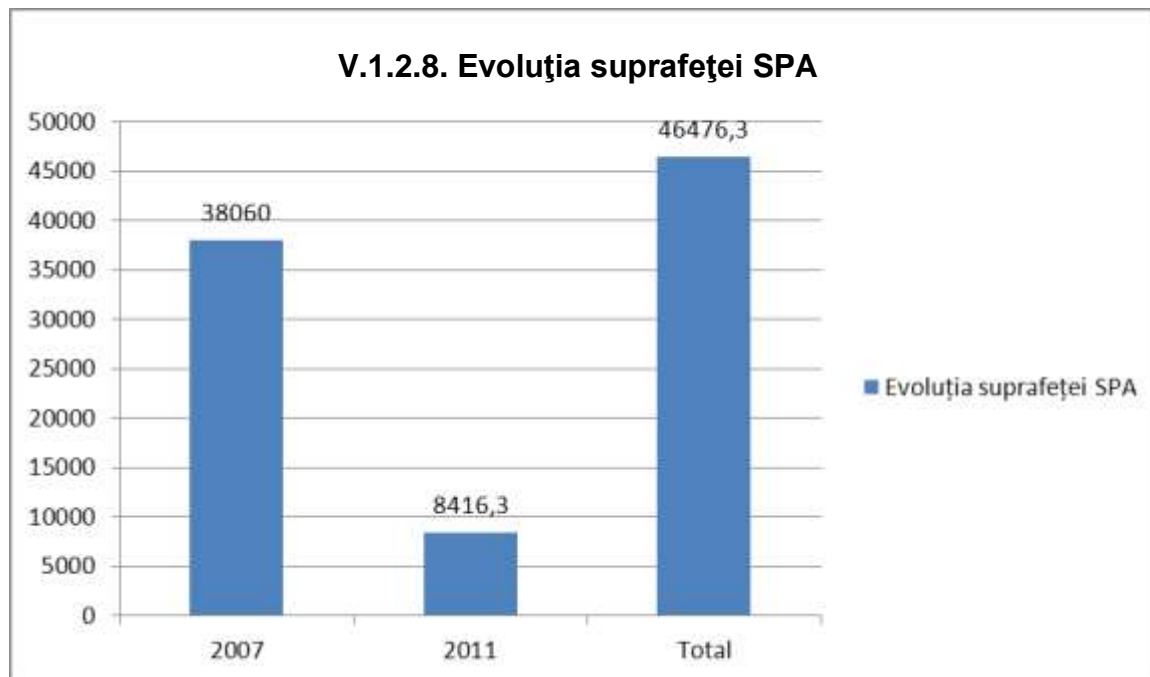

Figura V.2.1.8. Evoluția suprafeței SPA

V.2.2. Managementul ariilor naturale protejate

La baza constituirii ariilor protejate a stat în primul rândul faptul ca acestea satisfac nevoiașe oamenilor. Din necesitatea ariilor protejate au rezultat o varietate de tipuri de arii protejate, care se diferențiază în principal funcție de gradul de protecție (sau gradul permis al intervenției umane) și funcție de scopul ariei protejate. S-au constituit astfel arii protejate care protejează cele mai naturale zone de pe glob, în care intervenția omului este aproape inexistentă, dar și zone în care intervenția omului este prezentă, cum e cazul peisajelor modificate ce au o importanta peisagistica și culturală deosebită.

Astfel, forul care și-a propus sa rezolve aceasta problema dificila a fost Uniunea Internațională de Conservarea Naturii (IUCN – The World Conservation Union) care prin misiunea sa avea competența necesară să o facă. IUCN încearcă sa influențeze, sa încurajeze și să asiste societățile din toata lumea pentru conservarea integrității și diversității naturii și pentru a și gura ca orice utilizare a resurselor naturale este echitabilă și durabilă.

Un și stem pentru definirea și clasificarea ariilor protejate a rezultat ca urmare a activității desfășurate de IUCN în acest domeniu timp de aproape un sfert de secol. Acest și stem a fost adoptat de către guverne și explicat prin linii directoare. În prezent categoriile IUCN sunt răspândite în întreaga lume și sunt luate drept referință în orice dezbateri privind ariile protejate. Scopul acestui și stem de definire și clasificare a ariilor protejate este acela de a contribui la creșterea gradului de înțelegere a tuturor celor interesați diferitelor categorii de arii protejate. Principiul central pe care se bazează liniile directoare este acela ca ariile protejate trebuie să fie definite de obiectivele lor de management, nu de titlul ariei și nu de eficiența managementului în îndeplinirea respectivelor obiective.

Problema eficienței managementului trebuie desigur luată în considerare, dar ea nu este văzută ca un criteriu de categorisire. Vom prezenta astfel traducerea lucrării „Liniile directoare pentru categoriile de management ale ariilor protejate” realizată de către IUCN.

Se speră ca aceste linii directoare să fie utilizate pe scara largă de către toți cei implicați în procesul declarării de noi arii protejate și în revizuirea celor existente. Ele sunt proiectate pentru a forma o baza utilă pentru crearea planurilor și stemelor naționale de arii protejate. Trebuie subliniat faptul ca aceste linii directoare nu sunt mecanismul “de conducere” pentru guverne sau organizații în procesul de decizie a scopurilor ariilor protejate potențiale.

Ariile protejate trebuie să fie declarate pentru a îndeplini obiectivele conforme cu scopurile și cerințele naționale, locale sau private (sau un amestec al acestora) și numai după aceea "etichetate" cu o categorie IUCN corespunzătoare obiectivelor de management. Aceste categorii au fost elaborate pentru facilitarea comunicării și informării, și nu pentru a conduce sistemul

Nr. crt.	Denumirea ariei protejate/cod	Administrator/ Custode	Nr. Contact/data din 2010	Situație 2015
1	Pădurea Seaca – Optășani / 2.664	Direcția silvică Olt	0123 /05.03.2010	Fara custode
2	Rezervația de Arborete de Gârniță / 2.669.	Direcția silvică Olt	0123 /05.03.2010	Fara custode
3	Rezervația De Bujori A Academiei/ 2.668.	Direcția silvică Olt	0118 /05.03.2010	Fara custode
4	Braniștea Catârilor / 2.665.	Direcția silvică Olt	0122 /05.03.2010	Fara custode
5	Pădurea Topana	Direcția silvică Olt	0124 /05.03.2010	Fara custode
6	Rezervația Naturală Valea Oltețului / IV.43	OS Renașterea Pădurii Dolj	161 /08.07.2010	
7	Rezervația Naturală Reșca / IV.44	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode
8	Seaca – Optășani /ROSCI0225	Direcția silvică Olt	0123 /05.03.2010	Fara custode
9	Pădurea Reșca – Hotărani / ROSCI0166	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode
10	Pădurea Topana / ROSCI0177	Direcția silvică Olt	0124 /05.03.2010	Fara custode
11	Pădurea Vlădila / ROSCI0103	Direcția silvică Olt	0120 /05.03.2010	Fara custode
12	Pădurea Studinița / ROSCI0174	Direcția silvică Olt	0121 /05.03.2010	Fara custode
13	Pădurea Călugăreasca / ROSCI0140	Direcția silvică Olt	0118 /05.03.2010	Fara custode
14	Braniștea Catârilor /ROSCI0011	Direcția silvică Olt	0122 /05.03.2010	Fara custode
15	Corabia – Turnu Măgurele / ROSCI0044	Asociația Echilibru	0003 /19.02.2010	
16	Pădurea Saru / ROSCI0168	Direcția silvică Olt	0119 /05.03.2010	Fara custode
17	Valea Oltețului /ROSCI0266	Asociația Profesională „Sociologia Militans”	350/08.07.2014	
18	Strejești – arie de protecție specială avifaunistică / VI.22.	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode
19	Slatina – arie de protecție specială avifaunistică / VI.23.	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode

20	Izbiceni – arie specială de protecție avifaunistică / VI.24.	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode
21	Iris – Malu Roșu – arie specială de protecție avifaunistică/ VI.25.	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode
22	Confluența Olt – Dunăre/ ROSPA0024	Asociația Echilibru	0003 /19.02.2010	
23	Valea Oltului Inferior/ ROSPA0106	SC Compania de Servicii și Consultanță SA	191 /14.07.2010	Fara custode

Tabel V.2.2.1. Situația convențiilor de custodie pentru ariile naturale protejate

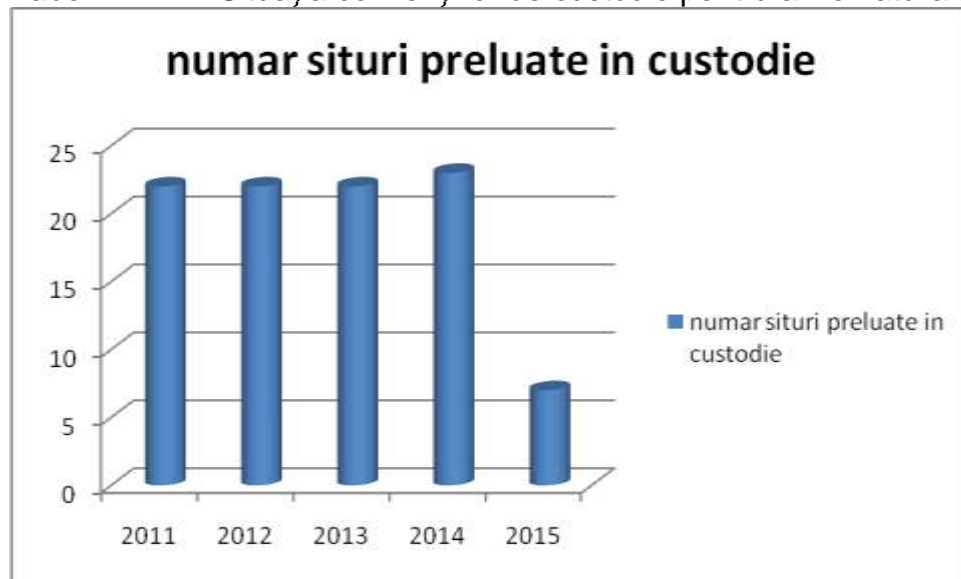

Figura V. 2.2.2. Evoluția convențiilor de custodie pentru administrarea ariilor naturale protejate

Tendențe

România are unul dintre cele mai diverse și variate peisaje rurale din lume.

Această diversitate este rezultatul a secole de folosire a diferitelor culturi, ce au generat habitate semi-naturale bogate în specii sălbatice – cum sunt fânețele, pajiștile umede, pășunile împădurite și pajiștile alpine.

Aceste habitate semi-naturale reprezintă o parte a peisajului european caracteristic, atât din punct de vedere cultural cât și al biodiversității.

Această resursă valoroasă este pe cale de dispariție. Agricultura în Europa a suferit schimbări majore în ultimii cincizeci de ani. După război, fermierii au fost încurajați să intensifice și să modernizeze tehnicile agricole pentru a crește producția agricolă și eficiența.

Au fost introduse monoculturile, suprafața terenurilor agricole a fost sporită, fermele de creștere a animalelor au fost dezvoltate, iar pesticidele și îngrășămintele au fost introduse.

Nu toate fermele au putut ține pasul cu aceste tendințe solicitante. Unele au fost defavorizate chiar prin condițiile locale: terenurile prea înclinate, solurile de calitate slabă, zone izolate, multă forță de muncă necesară... Prin urmare, în multe din zonele agricole marginale ale Europei, mulți fermieri au fost nevoiți să își abandoneze terenurile și să caute de lucru în altă parte.

Ca rezultat, într-o proporție semnificativă, terenul agricol al Europei fie a fost drastic modificat fie a fost pur și simplu abandonat. Efectul cumulativ al acestor tendințe opuse asupra biodiversității Europei este semnificativ și multe din valorile naturale specifice terenurilor agricole dispar rapid în prezent.

Multe dintre ariile Natura 2000 sunt valoroase tocmai datorită modului în care au fost gestionate până în prezent.